

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XLIV. Obligatio ratione voti obedientiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

usus parís est valoris cum proprietate absolutè concessa.

337 Sextò, qui contra vel præter voluntatem Superioris, de Missarum, etiam foris dictarum, eleemosynis disponit, in imagines, libros, potationes, &c. Patet evidenter ex præmissis, atque ex laudato cap. *cum ad Monasterium*, nec non ex Tridentino sess. 25. c. 2. Item ex Decreto Clementis VIII. de anno 1599., confirmato per Urbanum VIII. anno 1624. Quod videri potest ad calcem Constitutionum nostrarum in Decretis Clem. VIII. pro reformatione Regularium n. 3. ubi expressè fit mentio eleemosynarum ex Missis ubicumque celebrandis, præcipiturque ut Superiori tradantur, & Conventui incorporentur, atque cum cæteris illius bonis confundantur; quo communis inde victus & vestitus omnibus suppeditari possit. Nec suffragari potest ulla consuetudo in contrarium, dum ei repugnat voluntas Superiorum: quia sicut nulla consuetudo excusate potest proprietatem; ita nec independentiam à voluntate Superiorum, in usu & comparatione rerum exteinarum.

338 Septimò, proprietarii sunt etiam Procuratores, œconomi, & similes bonorum Monasterii Administratores, qui, sive in expendendo, sive in largiendo, seu domesticis, seu extraneis, limites excedunt sibi præscriptos per Regulam vel Constitutiones, vel Ordinis consuetudinem, vel Superioris voluntatem. Quia (ut ait S. Doctor ubi suprà in corp.) oportet ut ea in quibus inferior Superiori subijcitur, dispenset non aliter quam ei sit à Superiore commissum.

339 Ad cavenda itaque omnia illa Religiosos obligat votum paupertatis, atque insuper ad eam diligentiam, pro rerum sibi ad usum concessarum conservatione adhibendam, ad quam tenetur usufructus qui precario utitur: cum verè non nisi precario utantur, quamdiu Superiori videbitur. Unde contra paupertatis votum delinquent, si res illas amittant, vel destruant, per culpam seu negligentiam latam, sicuti docent Lessius cap. 41. dub. 9. n. 79. Sanchez n. 115. Layman n. 6. Imò secundum Layman & Sanchez peccant etiam contra iustitiam, cum obligatione restituendi Monasterio inde damnificato, si Religiosi damnificantes peculium habeant.

340 Votum quoque paupertatis ipsos obligat ad non habendum superflua in victu, vestitu, & reliqua vita, nec adeò pretiosa & splendida, ut religiosam notabiliter excedant mediocritatem. Sic enim habetur Clem. 1^a. de statu Monach. traduntque Sylvester, Navarrus, Tannerus, Lessius & alii passim; licet addant, Religiosum habentem vana & superflua, sed non absque licentia Superioris (ad cuius nutum paratus sit ea relinquere) non esse proprietarium. Quia nec affectat eorum proprietatem, nec usum independentem, licet faciat contra statum & conditionem pauperis.

341 Ex quo patet, voto paupertatis non solum

Tom. II.

interdici proprietatem, verum etiam 1°. præcipi abstinentiam à prædictis, 2°. prohiberi, ne Religiosus ea quæ habet cum facultate Superioris, in res expendat illicitas, aut vanas, seu superfluas. Nec id ipsi Superiori permittere potest: utpote qui nihil ipsi contra jura & canones, id prohibentes, concedere potest.

CAPUT XLIII.

Eorundem obligatio ratione voti castitatis.

Primò tenentur abstinere à matrimonio, 342
ejusque usu. Secundò ad tantam corporis animique puritatem, ut nullam veneream voluptatem voluntariè admittant, sive corpore, sive mente. Unde Religiosus professus peccat mortaliter contra votum castitatis, non solum admittendo vel exercendo actus exteriores, ad luxuriam pertinentes, sed & admittendo actus internos, ut sunt cogitationes, delectationes morosæ, &c. Quorum si aliquid admittat, ultra malitiam luxuriæ contra castitatem, insuper peccatum ipsius incurrit malitiam sacrilegii contra religionem, ratione voti, uti Doctores communiter tradunt.

CAPUT XLIV.

Obligatio ratione voti obedientiæ.

Religiosus, ratione voti obedientiæ, tenetur obedire legitimis Superioribus suis in omnibus quæ licita sunt, & secundum uniuscujusque Ordinis Institutum, Regulas, & Constitutiones. Ita S. Bernardus in l. de præc. & disp. S. Thomas q. 104. a. 5. ad 3. Quia scilicet Religiosus hoc vovit, quando promisit obedientiam secundum Regulam. Unde S. Thomas, *Religiosi* (inquit) *obedientiam præstentur, quantum ad regularem conversationem, secundum quam suis Prelatis subduntur. Et ideo quantum ad illa sola obedire tenentur, quæ possunt ad regularem conversationem pertinere.* 343

Porro, ut idem S. Doctor ait in 2. dist. ult. a. 3. *ad Regulam pertinet aliquid dupliciter, vel directè, vel indirectè. Directè, sicut ea quæ in statutis Regula continentur, ut non comedere carnes, tenere silentium, & hujusmodi. Indirectè, sicut ea quæ pertinent ad mutua obsequia, sine quibus status Religionis servari non posset; vel etiam quæ pertinent ad poenam transgressionum, etsi de eis nulla specialis mentio in Regula fiat.* Ex quibus verbis patet Religiosum teneri obedire in omnibus quæ legitimi Superiores rationabiliter judicant necessaria ad observantiam Regulae & votorum, cavendæque pericula transgressionis eorum.

Unde cum Ecclesia cap. *periculoso* de Regul. & in Concilio Tridentino sess. 25. cap. 5. de Regul. necessariam Monialibus judicaverit clausuram, ad cavenda pericula violandi votum castitatis, quæ alioqui à pluribus violaretur, licet de clausura mentio non fiat in Regula, nec unquam in earum Monasteriis, etiam ab immemoriali tempore ea servata fuerit, ait Tridentinum ibidem. Et cap. 20.

b

Moniales obedire tenentur legitimis Superioribus eam præcipientibus, prout Ecclesia ex dictis n. 306. jubet ut præcipiatur, & rebelles ad observantiam ipsius compellantur. Quia scilicet in voto obedientiæ quod fecerunt, implicite continetur promissio servandi ea quæ legitimis Superioribus visa fuerint; necessaria ad Regulæ & votorum observantiam, prout dictum est, ab illis ut taliter necessaria præcipiantur; licet aliàs non fuerint in tali vel tali Monasterio practicata. At verò experientia docet, clausuram ad eò necessariam esse Monialibus, ad ponendum in tuto votum castitatis earum, ut ipsius defectu plurimarum ex ipsis castitas non solum periclitetur, sed & violetur. Et ista ratio est sufficiens ad clausuram omnibus præcipiendam, ut lasciviendi opportunitate sublata, Deo corda sua & corpora securè custodiant, ut loquitur Bonifacius VIII. extrav. *periculoso* in 6. Et idè legitimis Superioribus Ecclesiæ jussu clausuram ipsi præcipientibus obedire tenentur. Et ista est Ecclesiæ doctrina, in locis n. 306. relatis. Ecclesiam verò non audire, est Christum non audire, qui dicit: *Qui vos audit, me audit, &c.*

346 Eadem ratione Religiosi acceptare tenentur quascumque observantias & reformationes, quas legitimi Superiores rationabiliter judicant necessarias ad supradictam observantiam Regulæ & votorum, idque non obstantibus quibuscumque consuetudinibus in contrarium, ut rectè docent Sylvester, Armilla, Valquez, Lessius, Layman, Urbanus noster ab Ascensione, & alii communiter. Quemadmodum miles Duci exercitiis obedire tenetur, in iis quæ ad conservandam vitam militarem pertinent; & servus domino, quoad servilia opera exequenda; & filius patri, in his quæ concernunt vitam domesticam; sic Religiosi suis obedire tenentur Superioribus, in iis quæ concernunt vitam regularem in sua puritate conservandam, sive observantiam Regulæ, votorum & Constitutionum.

347 Superiores tamen præcipere non possunt aliquid contra, vel supra Regulam, ut tradit S. Bernardus ubi supra l. i. columnâ 4. his verbis: *Prælati jussio vel prohibitio non prætereat terminos professionis; nec ultra extendi potest, nec contrahi citrà; nihil me Prælati prohibeat eorum quæ promisi, nec plus exigat quàm promisi; vota mea non augeat sine mea voluntate, nec minuat sine certa necessitate.* Id ipsum tradit S. Thomas locis citatis, & quodlib. 10. a. 10. ubi sic: *si tamen aliqua sunt, quæ nullatenus ad Regulam reducuntur (directè vel indirectè, ut supra dixit) videtur esse verior opinio, quòd obedire in ejusmodi non sit de necessitate obedientiæ, sed de perfectione, ut Bernardus manifestè dicit, &c.*

348 Unde Religiosus obedire non tenetur Superiori præcipienti v. g. ut assumat Episcopatum (inquit Layman c. 9. n. 2) vel ut ear ad conversionem infidelium, cum manifesto pe-

riculo mortis, vel servitutis (ait Corduba apud Lessium n. 75. idem dicens de notabilibus austeritatibus supra Regulam.) Generalis tamen ad provinciam externam, etiam aëris intemperie laborantem, mittere potest, ad conservanda illius Monasteria, vel religiosam in illis observantiam. Quia hoc pertinet ad mutua obedientiam, sine quibus status religionis conservari non potest. Pertinet proinde ad commune Religionis bonum, quod privato est præferendum. Quam ob causam valdè etiam probabile est (quod docent varii apud Castro-Palao hic disp. 4. p. 4. n. 4.) Superiorem alicui præcipere posse, ut fratribus peste infectis assistat; quemadmodum Princeps, ob communi Reipublicæ bonum, subditos obligare potest ut proficiantur ad bellum, seu navigationem periculofam.

Nec dubium, quin in Religionibus per Regulam & Constitutiones obligatis ad orationem mentalem, Superior eam ipsis præcipere queat, & consequenter actus merè internos, ut benè docent Sylvius hic q. 104. a. 5, & apud ipsum Major, Adrianus, Corduba, Medina, Lessius, sicut & Layman n. 4. Primò, quia Ecclesia, & Prælati Ecclesiastici id possunt, ut validis argumentis probavi in materia de Legibus. Ergo & Prælati Religionum. Secundò (quidquid sit de Ecclesiasticis illis Prælati) non est dubium Religiosos vivere posse obedientiam, etiam in ordine ad actus merè internos; per spontaneumque votum se Superioribus subicere in ordine ad omnes actus ad Regulam pertinentes; nec dubium quin hoc faciant, dum vovent obedientiam secundum Regulam. Ad Regulam verò multarum Religionum pertinent actus interni, v. g. interna cum Deo conversatio, oratio mentalis, conscientie examen. Nostræ etiam Constitutiones p. 2. c. 6. n. 12. præcipiunt intentionem Missæ: *Sacerdotes habeat tabellam, in qua Sacerdotes celebraturi legent... pro quo... sacrum sint facturi; ita ut illi se conformare omnes omninò teneantur.* Idèque Superiores id præcipere possunt, ut ex stipendiis Missarum habeant unde victum & vestitum, cæteraque ad vitam communem pertinentia, juxta Regul. administrare possint.

CAPUT XLV.

Voti obligatio quatuor modis cessat, irritatione, commutatione, dispensatione, & materia mutatione.

DE irritatione, commutatione & dispensatione agemus in capitibus sequentibus. Circa materie mutationem aliqui, quos inter Stephanus noster à S. Paulo disp. 12. n. 44. nimis crudè & indistinctè docent, quòd juxta D. Thomam, quidquid ab initio retraheret hominem à voto, excuset eum ab adimplendo. Fortè quia S. Doctor in 4. dist. 38. q. 1. a. 3. q. 1. ad 1. dicit, quòd *illud quòd votum sciendum impediret, si presens esset, etiam à voto factò obligationem auferret.* Verùm ibi S. Doctor non loquitur de quocumque impedi-